

Tic mūzikas spēkam

Foto - E.Gabranovs

Dziesmas izvēlas pati. Kad Marija (foto) atklāja, ka vēlas dziedāt dziesmu "Ave Marija", pedagoģe apjuka, sakot, ka tas varētu būt sarežģīti. Jauniete pedagoģei pierādīja, ka viņa var! "Arī Balvos var," uzskata Marijas mamma, kura lūdza nodot sirsnīgu paldies koncertmeistaram Viktoram Bormanim.

Edgars Gabranovs

Vakar Balvu Mūzikas skolā skatītājus ar dziesmām vairākās valodās - latviešu, franču un angļu - priecēja novadniece Marija Leina ar koncertmeistaru Viktoru Bormanu.

Marijai Leinai ir 22 gadi. Jauniete ir ar ļoti retu iedzimtu vielmaiņas saslimšanu, kas izpaužas kā muskuļu vājums un ātrs nogurums. Tā kā iespēja ārstēties atrasta Francijā, Marija kopā ar vecākiem dzīvo Parīzē, kā arī vasarās ciemojas pie vecmamma Balvu pagastā. Mamma Biruta Zujāne atklāja, ka meitiņa kopš piecu gadu vecuma spēlē klavieres, lai attīstītu runāšanu: "Protams, mēs nedomājam, ka viņa kļūs par izcilu pianisti. Jā, galvenais mērķis bija viņu attīstīt, jo Marija slikti runāja. Atradām pedagogu, kurš ar viņu nodarbojās privāti un ar pirkstu kombināciju panāca to, kas ir šodien. Tāpat paralēli Marija strādāja kopā ar logopēdu, lai uzlabotu izrunu. Visu laiku ir dziedājusi mājās, bet pirms trīs gadiem sāka vokālās nodarbības pie operdziedātājas Silgas Tūrumas, kura dzied Parīzes Nacionālajā operā. Sākotnēji mēs bijām skeptiski noskaņoti, jo bērnam var būt dažādas kaprīzes. Tomēr sapratu, ka bērnos ir jāieklausās. S.Tūruma Mariju iedrošināja nodarboties ar mūziku arī turpmāk. Viņa patstāvīgi iemācījās dziesmas un ar savu apņēmību mums ar vīru pierādīja, ka meita var un grib! Bērni paši jūt, ko viņi grib. Vēl ir viens jauks piemērs, kā Marija sadraudzējās ar puisi, kurš ir autists, turklāt smagā formā. Viņš vispār nerunā, izdod tikai skaņas, bet saprot trīs valodas. Jaunieša križu iemesls, kas nāk laikā ar dusmu lēkmēm, ir tas, ka viņš nevar izteikt savas domas. Marija man teica: "Uzaicināsim Aleksi uz mūsu mājām, lai viņš nodarbojas kopā ar mani." Pedagoģe Veronika

Buliševa, kura absolvējusi Sanktpēterburgas konservatoriju un dzīvo Francijā, piekrita, atzīstot, ka visticamāk to nedarītu, ja būtu vienai pašai jāstrādā ar jauno audzēkni. Meita ir tāds kā novadītājs jeb vidutājs starp Aleksi un pedagoģi. Ticiet vai nē, bet puisis caur mūziku runā. Viņš var mūzikas melodijā izrunāt vārdus. Kad jaunieša mamma to pirmo reizi ieraudzīja, viņa raudāja. Smejot, ka tas ir Marijas projekts. Otrkārt, viņš mammai lūdza nopirkt ģitāru. Mamma to uztvēra kā kaprīzi, bet dēļ vienmēr apstājās pie mūzikas veikala, norādot uz ģitāru. Viņam vajag! Un mamma padevās... Viņš turēja ģitāru rokās, to mīloja un mēģināja kaut ko darīt. Diemžēl nekas nesanāca. Mūsu pašreizējā pedagoģe ir arī ģitārspeciāliste. "Tev ir ģitāra. Nes tik šurp," viņa teica. Kā tas puisis nesa to ģitāru! Viņam ir 27 gadi, viņš ir liela auguma, spēcīgs vīrietis. Viņš nesa ģitāru kā meiteni uz rokām, to cieši piespiežot sev klāt. Veronika Aleksim parādīja, kā viņš var spēlēt. Patiesi svarīga ir pedagoga profesionalitāte, īpaši gadījumos ar bērniem, kuriem ir īpašas vajadzības. Piemēram, manam dēlam savulaik plaušu tilpuma palielināšanai ieteica pūst gaisa balonus. Tāpat bērni, kuriem ir problēmas ar astmu, bronhītu, var pūst pūšamos instrumentus. Ar to gribu teikt, ka mūzikai valodas un veselības attīstībā, sapratnes, izteikšanās spēju un emociju paspilgtināšanai ir milzīgs spēks. Savai meitai diagnozi meklēju 18 gadus. Viņa teica, ka nav slimā, bet kaut kas traucē. Jāspēj uzticēties savam bērnam, jāatbalsta viņš, lai dzīvotu, nevis eksistētu. Ar mūziku viņa ir uz 'tu' ik dienu. Savā lokā mēs organizējam nelielus atskaites koncertiņus Arī Alekss, kad pirmo reizi uzstājās uz skatuves, no laimes smējās. Meitai ir sapnis, kuru neatklāšu, bet viņa ir gatava skrupulozi strādāt, lai to īstenotu dzīvē. Soli pa solītim..."

* Turpinājums 14.lpp.

Nākamajā
Adugumā

- Uzlādes stacija arī Bērzpili
Uzsākta tīkla paplašināšana
- Mājās smaržo pēc maizes
Cepj sev un citiem

FOREST WOOD

SIA "FOREST WOOD"
IEPĒRK RĪGAS OSTĀ:

Bērzu frierklāvis | Priedes galvas | Egles galvas
Apses taras klučus | Melnādiņa taras klučus

**SAMAKSA 48h LAIKĀ
PĒC UZMĒRĪŠANAS**

☎ 29395241 (Vidzeme)
☎ 26128177 (Rīga)

AUGSTAS CENAS, ĀTRA UN KOREKTA UZMĒRĪŠANA

info@forestwood.lv
www.forestwood.lv

Tīris Stiglovas upi

27.augustā plkst. 10.00 Šķilbēnu pagastā intereentiem ir iespēja piedalīties Stiglovas upes atbrīvošanā no sanesumiem.

Plāno ieviest īstermiņa kartes

Valdība 18.augustā apstiprināja Zemkopības ministrijas sagatavotos grozījumus noteikumos par ūdenstilpju un rūpnieciskās zvejas tiesību izmantošanas kārtību. Grozījumi noteikumos ļaus ieviest divus jaunus maksāšanas, vēžošanas un zemūdens meidību karšu veidus - vienas dienas kartes (cena 1,50 eiro) un viena mēneša kartes (cena 5 eiro), kā arī veikt jau esošo karšu veidu cenu noapaļošanu (gada kartes cenas noapaļošana no 14,23 uz 15 eiro un trīs mēnešu kartes cenas noapa-

Īsziņas

ļošana no 7,11 uz 7,50 eiro). Noteikumu projektā esošo maksāšanas karšu cenas izmaiņas stāsies spēkā 2021.gada 1.janvārī.

Licencēta unikāla programma

Šonedēļ licencēta unikāla un mūsdienīgā akadēmiskā maģistra studiju programma "Kultūras mantojuma pārvaldība un komunikācija", sniedzot iespēju no šī gada Latvijā beidzot studēt kultūras mantojuma jomā. Tā sagatavos jauno profesionāļu paaudzi muzejos un citās kultūrvietās, atbalstīs kultūras tūrisma ekspertu izaugsmi, jaunos muižu īpašniekus, pašvaldību speciālistus un citus Latvijas aktīvos mantojuma saglabātājus.

“Esi uzņēmējs Balvu novadā!”

Pārdomu brīdis

JEĻENA GOLOVNEVA ir jauna sieviete, kuru balvenieši un citviet dzīvojošie telpu un vides objektu noformēšanas interese iepazīnuši kā lielformāta dekorāciju izgatavošanas ziedu formā entuziasti, uzņēmuma SIA “Lamur flowers” īpašnieci. Šogad Jeļena kļuva par vienu no uzvarētājām un pašvaldības granta saņēmēju konkursā “Esi uzņēmējs Balvu novadā”.

Taisnība, ka SIA “Lamur flowers” no iespējamajiem 2000 eiro piešķirta vismazākā finansējuma summa - 209,69 eiro. Izskatās, ka tā ir nauda, kas palikusi pāri no finansējuma pārējiem konkursa uzvarētājiem. Vai nejutaties abīzota?

-Kopā mēs bijām 16 pretendenti, kas iesniedzām iesniegumus pašvaldības finansiālā atbalsta saņemšanai. Par konkursa uzvarētājiem, granta saņēmējiem, kļuva pieci dalībnieki, tostarp arī es. Biju piektā pēc kārtas. Līdz ar to man pienācās tik, cik palika pāri no finansējuma pārējiem četriem uzvarētājiem. Vienalga esmu priecīga arī par vismazāko finansējumu, jo tas jau ir iztērēts, iegādājoties profesionālās karstās līmes pistoles, kas paredzētas radošajām meistarklasēm un kopējam darbam darbnīcā. Labi instrumenti vienmēr labi maksā. Pieredze liecina, ka šajā ziņā nedrīkst ekonomēt, jo skopais maksā divkārt. Tās līmes pistoles, ko lietoju iepriekš, nekalpoja tik ilgi, liels bija arī līmes patēriņš un vēl daudz dažādas citas nianšes.

Vai pieteikumu novada pašvaldības finansiālajam atbalstam uzņēmējdarbībā bijāt pieteikusi par pilnu atbalstam paredzēto summu?

-Jā, pieteikumu atbalstam rakstīju par pilnu summu, kā tas bija paredzēts nolikumā, - 2000 eiro. Uzskatu, ka žūrijas komisija vērtēja taisnīgi, - vairāk atbalstīja tos, kuri tikko uzsāk uzņēmējdarbību. Es savu uzņēmējdarbības nišu esmu izpētījusi un turpinu darboties. Protams, ja vien uzņēmējdarbībā kopumā un arī manā biznesā robu nebūtu iecirtis Covid-19.

Kā tas iespaidoja telpu un vides objektu noformēšanas biznesu valstī un mūspusē?

-Covid-19 mums aplauza spārnus. Pandēmijas laikā bija ierobežojumi pulcēties, līdz ar to nekur nekas nenotika, nebija arī nepieciešamības pēc telpu dekorēšanas, kas ir uzņēmuma galvenā niša. Tādēļ, ka nevarēja pulcēties, nenotika arī meistarklases.

Foto - A.Krisanovs

Lielformāta ziedi. Tagad dārzos zied hortenzijas. Jeļenas darbnīcā tapuši mākslīgi izgatavoti lielformāta hortenziju ziedi, kas saglabājas daudz ilgāk un ir skaists telpu dekors. Darbnīcas saimniece izvēlējusies skaistu biznesu, kas priecē acis un sirdi.

Protams, kaut kādi pasūtījumi jau bija, cilvēki remontēja telpas, vēlējās kaut ko iekārtot. Nav tā, ka pilnīgi viss apstājās, bet kopumā šī situācija pakalpojumu biznesam ļoti kaitēja. Esmu pateicīga novada pašvaldībai, kas nāca pretī un šajā laikā atcēla iri par telpu, kurā man notiek nodarbības. Pēc visiem situācijas ierobežojumiem pirmā radošā darbnīca notiks tikai šajās brīvdienās Rīgā. Ļoti ceru, ka otrs pandēmijas vilnis, kā tiek runāts, neatsāksies rudenī.

Vai tas neliek pārdomāt nākotnes biznesa plānus?

-Šis gads sākās ļoti jaudīgi. Bija daudz dažādu plānu, meistarklases pulcēja interesentus gan Balvos, gan citās pilsētās. Covid-19 ļoti stipri izjuta visi, kas strādā pakalpojumu sfērā, izņemot skaistumkopšanu. Patlaban vairāki uzņēmēji atrodas tādā kā nogaidīšanas režīmā, arī es un mana ģimene. Ir jāpārdomā dzīvi un jāsaprot, kas nākotnē ir izdevīgi.

Citos uzņēmējdarbības projektos neiesaistāties?

-Pagaidām nē. Piedalos biznesa inkubatora mācībās. Cerams, septembrī mani uzņems biznesa inkubatorā, kas būtu liels atbalsts, jo tagad notiek pirmsinkubatora mācības. Septembrī notiks dokumentu iesniegšana uzņemšanai inkubatorā.

Plānojat piedalīties Latgales uzņēmēju dienas “Iespēju festivāls Latgalē 2020” Rēzeknē?

-Uzņēmēju dienas 2020 Latgalē jeb “Iespēju festivāls Latgalē” notiek 25.-26.septembrī Rēzeknes Olimpiskajā centrā. Pielāgojoties apstākļiem, pasākuma formāts ir kombinēts, dodot iespēju izstādes dalībniekiem piedalīties klātienē vai neklātienē formātā ar virtuāliem stendiem, tādējādi piedāvājot apmeklētājiem savas preces un pakalpojumus arī virtuālajā vidē. Dalībai uzņēmēju dienas mani uzrunāja pašvaldība, un es piedalīšos ar saviem biznesa produktiem. Uzņēmēju dienas sevi ir pierādījušas kā populārs un nozīmīgs pasākums, kas ļauj paplašināt klientu loku. Šis uzņēmējdarbībai bijis smags gads, līdz ar to pasākums būs laba iespēja, kur uzrunāt auditoriju jaunu klientu meklējumos.

Foto - A.Krisanovs

Darbarīki. Par konkursā iegūtajiem līdzekļiem Jeļena iegādājusies 12 kvalitatīvas karstās līmes pistoles. Tieši tik, cik nepieciešams meistardarbnīcas organizēšanai, kur klienti apgūst lielformāta ziedu izgatavošanu dekorācijām.

Kur mācīties?

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
Alūksnes filiāle

**NĀC STUDĒT
LATVIJAS UNIVERSITĀTES
ALŪKSNES FILIĀLĒ!**

**IZVĒLIES STUDIJAS
TUVĀK MĀJĀM
NEPILNA LAIKA KLĀTIENĒ**

STUDĒ JAUNAJĀS, MŪSDIENĪGAJĀS PEDAGOĢIJAS
PROGRAMMĀS VAI IZVĒLIES DINAMISKO SPORTA
TRENERA SPECIĀLITĀTĪ!

ZVANI: +371 643798, 64381168
RAKSTI: aluksne@lu.lv
IENĀC: www.grbestudet.lv

ALŪKSNE

Baltinavas novada domē

23.jūlija sēdes lēmumi

Lemj par teritorijas uzturēšanu un kopšanu

Apstiprināja Baltinavas novada domes saistošos noteikumus Nr.5 “Baltinavas novada teritorijas uzturēšanas un kopšanas noteikumi”.

Ievēlēja Vinetu Ciruli Baltinavas novada Bāriņtiesas priekšsēdētāju

Ievēlēja Vinetu Ciruli Baltinavas novada Bāriņtiesas priekšsēdētājas amatā uz pieciem gadiem ar 2020.gada 2.augustu.

Atļauj savienot amatus

Atļāva Baltinavas novada domes Iepirkumu komisijas priekšsēdētājai Dacei Ločmelei savienot domes Iepirkumu komisijas priekšsēdētājas amatu ar Viļakas novada domes Iepirkumu speciālistes un Viļakas Iepirkumu komisijas sekretāres amatu.

Izdara grozījumus atbildības un sociālo garantiju nolikumā

Izdarija grozījumus pašvaldības amatpersonu un darbinieku atbildības un sociālo garantiju nolikumā 2020.gadam.

Apstiprina noteikumus

Apstiprināja Baltinavas novada domes noteikumus “Noteikumi par Baltinavas novada pašvaldības atvaļinājuma pabalsta apmēra noteikšanu un izmaksas kārtību”.

Piešķir līdzekļus filmai un atceres pasākumam

Piešķīra Baltinavas novada pašvaldības sabiedrisko attiecību budžetam finanšu līdzekļus dokumentālās filmas “Miers. Robeža. Tilts” un Masļenku traģēdijas 80 gadu atceres pasākumam 483 eiro no finanšu līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem.

Atsavina kustamo mantu

Nolēma atsavināt privātpersonai novada pašvaldībai piederošo kustamo mantu - krēslu-gultu, noteiktā cena - pieci eiro, un divus plauktus, noteiktā cena par vienību - 15 eiro. Kopējā summa - 35 eiro (ieskaitot PVN).

Nolēma atsavināt privātpersonai novada pašvaldībai piederošo kustamo mantu - 9 gultas, cena par vienību noteikta 40 eiro, kopējā summa - 360 eiro (ieskaitot PVN).

Anulē deklarēto dzīvesvietu

Anulēja privātpersonai deklarēto dzīvesvietas adresi Baltinavas novadā, lēmumu nosūtot LR Iekšlietu ministrijas Pilsonības un Migrācijas lietu pārvaldes Balvu nodaļai.

Pagarina zemes nomas līgumu

Pagarināja privātpersonai 2015.gada 24.jūlija zemes nomas līgumu par zemes gabala 0,14 ha nomu uz 10 gadiem, zemes nomas maksu nosakot ārējos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Apstiprina zemes ierīcības projektu

Apstiprināja SIA “Lauku zemju inženieri” iesniegto zemes ierīcības projektu nekustamā īpašuma “Sarkaņi” sadalei.

Piešķir līdzekļus mākslas plenēram

Piešķīra līdzekļus mākslas plenēram “Viļakas iela - viena no vecākajām ielām Baltinavā”. Piešķīra Baltinavas pašvaldības jauniešu darba organizācijas budžetam finanšu līdzekļus 225 eiro apmērā plenēra “Viļakas iela - viena no vecākajām ielām Baltinavā” rīkošanas pasākumam no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Tilžēnietim Martijam panākumi šahā valsts mērogā

Mājās pārbrauca jau kā vicečempions

Sanita Karavoičika

Pagājušo sestdien, 15. augustā, Rīgā, biznesa augstskolas "Turība" aktu zālē, noslēdzās Latvijas 2020. gada čempionāts jauniešiem klasiskajā šahā. Piecas dienas Latvijas mazie šahisti mērojās spēkiem, lai noskaidrotu pašus spēcīgākos un labākos. Viņu vidū bija arī 10 gadus jaunais tilžēnietis MARTIJS KRAKOPS, kurš no dalības savā pirmajā Latvijas čempionātā U-10 grupā mājās pārbrauca ar vicečempiona titulu.

Mūspuses labākajam mazajam šahistam Latvijas čempionāts bija pirmais lielākais izaicinājums, īpaši ņemot vērā faktu, ka teju visiem viņa pretiniekiem jau bija 1. sporta klase (Martijam otrā) un klasiskā šaha reitingi, kas nozīmē, ka viņi bija galvastiesu pārāki gan pieredzes, gan profesionalitātes ziņā. Martijs nekad dzīvē tik ilgi nebija spēlējis klasisko šahu, jo pie mums tuvākā vieta, kur organizē klasiskā šaha sacensības, ir Daugavpils. Bet, lai uz tām dotos, jāreķinās, ka Daugavpilī jādzīvo nedēļa. "Tādu meistarību, kādu Martijs parādīja Rīgā, nebijām gaidījuši ne mēs paši, ne Rīga. Viņš saraudināja lielāko daļu rīdzinieku, kuri viņam zaudēja. Sacensības ilga 6 dienas, katru dienu pa vienai vai divām spēlēm. 9 puikas mērojās spēkiem, lai noskaidrotu, kurš no viņiem ir pats spēcīgākais un labākais," stāsta Martija tētis Zintis Krakops.

Spēlēja kā pieauguši meistari

Sešas dienas, neskaitāmas šaha partijas, bet tikai viena no tām tilžēnietim Martijam izrādījās liktenīga – tā šķīra no zelta kaluma medaļas un goda pjedestāla augstākā pakāpiena. Zintis stāsta, ka šo partiju varēja vērot interneta tiešraidē: "Pēc liktenīgās šaha spēles daudzi tiesneši man izteicās, ka jau pašā sākumā Martijam bija uzvarētāja pozīcija. Neviens neticēja, ka tadā varētu zaudēt. Bet pretinieks Reinis bija gudrs puika. Martijs vienā vietā nokļūdījās, negribot pieļāva rupju kļūdu un rezultātā viņš šo partiju tomēr zaudēja. Taču tāds ir šis sporta veids - nežēlīga domāšana priekš tāda maza puikas," uzskata Martija tētis. Ne velti no simtiem partiju tieši viņa dēla šaha spēle ar sīvāko pretinieku tika atzīta par visskaistāko, jo viņi patiešām spēlēja nevis kā divi desmitgadīgi puikas, bet kā pieauguši meistari.

Būt soli no uzvaras un zaudēt jebkuram sportistam ir liels pārdzīvojums, bet Martijs, kurš vēl pirms pāris gadiem katru neveiksmi ļoti ņēma pie sirds, šoreiz visu uztvēra mierīgi un čempionātā jutās pārliecināts par saviem spēkiem. Viņš saka: "Tas ir sports. Nevar pārdzīvot par katru zaudējumu, jo tā taču ir spēle." Protams, puisis nenoliedz, ka gribēja būt pirmais Latvijā, kaut gan, braucot uz Rīgu, par to pat nesapņoja. Uzvaras garšu viņš sajuta, vinnējot vienu šaha partiju pēc otras. "Patiesībā dēls ir malacis – centīgs un gudrs puika. Ne velti jau 5 gadu vecumā galvā reķināja 7. klases matemātikas

uzdevumus. Vienīgi man tā galva baltāka un baltāka paliek, jo pārdzīvoju vairāk par viņu," atzīst Zintis.

Jāizsitas saviem spēkiem

Aizbraukt uz čempionātu, nospēlēt un pārbraukt mājās ar medaļu šķiet tik vienkārši. Taču, lai to visu sasniegtu, jāiegulda milzīgs darbs. "Kādreiz sēžu un aizdomājos, ka Martijs ir viens no dārgākajiem bērniem mūspusē, jo mums diemžēl nav tādu iespēju kā rīdziniekiem, kuri var apmeklēt šaha skolu Rīgā un katru dienu trenēties par brīvu. Tā vietā Martijam regulāri jābraukā uz Rēzekni un jāmacās par naudu. Mūsu dēla ieguldīts daudz līdzekļu un enerģijas," stāsta tilžēnieša tētis. Viņš atzīst, ka arī dalība Latvijas čempionātā prasīja nopietnu gatavošanos, kaut gan Covid-19 dēļ tā bija visai apgrūtināta. Klātienē treniņi faktiski nebija iespējami, tādēļ Martijs trenējās internetā. Tikai divas nedēļas pirms čempionāta sākās nopietns darbs ar Martija treneri Rēzeknē, jo katru dienu Zintis ar dēlu mēroja ceļu, lai mācītos. Viņa pūles vainagojās ar panākumiem – dalība pirmajā čempionātā, un uzreiz medaļa par iegūto otro vietu.

Par Martija sasniegumiem priecājas visi – ģimene, radi, draugi, paziņas un, protams, arī tilžēnieši. Visi zvina, apjautājas, sveic un vēl spēkus arī turpmāk. Pats Tilžas šaha spēles meistars atzīst, ka ir parasts puika – tāds pats kā visi pārējie, tikai viņam jāreķinās ar noteiktu režīmu. "Drīz jau uz skolu, vasaras brīvlaiks būs beidzies. Neteikšu, ka esmu ļoti atpūties, jo daudz

spēlēju šahu. Bija, protams, dienas, kad negribējās, bet jātrenējas ir," atzīst Martijs. Jau šo sestdien viņš atkal mērosies meistarībā ar citiem šaha spēles entuziastiem, tikai šoreiz tas notiks viņa mājās – Tilžā. "Protams, mājās spēlēt vienmēr ir vieglāk, kaut gan man par lielu pārsteigumu, braucot uz čempionātu Rīgā, Martijam bija labākais noskaņojums, kāds varēja būt. Šķita, ka viņš ir pārliecināts par saviem spēkiem," atzīst Martija tētis.

Viņa gājienus atkost grūti

Zintis pamanījis, ka šaha turnīros Martijs piekopj savu īpašo spēles taktiku, par kuru citreiz brīnās pat viņa treneris. "Uzskatu, ka labam šahistam jābūt arī kaut kam tādā, kas nav teorijā, kaut kam, kas ir prātam neaptverams. Un Martijam tas piemīt – viņš nemitīgi maina taktiku. Bieži vien šahisti, gatavojoties spēlei, ievāc informāciju par pretinieku un viņa spēles stilu. Martijs to darīt neļauj, jo vienmēr maina taktiku – vienu reizi paiet no *karaļa*, otru sāk no *dāmas*, trešo – ar *zirgu*. Arī čempionātā partiju nekad nesāka ar vienu un to pašu figūru, līdz ar to pretiniekam neļāva sagatavoties nākamajai partijai. Ja nebūtu tās vienas kļūdas, dēls mājās pārbrauktu kā čempions. Taču tāds ir sports – tajā jāmaksā par katru nepareizu gājienu. Lai vai kā, esmu pārliecināts, ka Martijam viss vēl priekšā, turklāt šis bija tikai viņa pirmais čempionāts. Tagad viņam ir iespēja decembrī aizbraukt uz Eiropas līmeņa turnīru Turcijā. Vai mēs to izmantosim, rādīs laiks un iespējas," atzīst Zintis Krakops.

Labākie Latvijā! Martija un Reiņa šaha partija U-10 grupā tika atzīta par pašu skaistāko Latvijas jauniešu finālā! Kā nu ne, ja abi puikas par Latvijas čempiona titulu cīnījās trīs stundas. To bija vērts redzēt! Neticama sakritība, bet izrādās, ka Latvijas spēcīgākie mazie šahisti dzimuši vienā gadā un vienā dienā, tikai Martijs ir par 10 stundām un 38 minūtēm vecāks par Reini.

Puisis ar asu prātu. Ja kādreiz Martija vecuma šahisti nezināja, kas ir Tilža un kur tā atrodas, tad tagad to zina visi.

Noguruši, bet laimīgi. Tikai Zintis (no kreisās), Martijs un viņa ģimene zina, cik daudz spēka, enerģijas un līdzekļu ieguldīts, lai attīstītu jaunā šahista talantu. Jautāts, kā Zintim pašam klājas ar šaha spēlēšanu, viņš atbild lakoniski: "Biju šahists līdz brīdim, kad dēls mani pirmo reizi apspēlēja."

Lauku diena Viļakas novadā

Āboli dārzos jau krāsojas

Aizvadītajā nedēļā zemnieku saimniecībā "Ievulejas" Susāju pagastā pulcējās Lauku dienas dalībnieki. Ābolu cienītāji ar interesi ieklausījās speciālistu redzējumā par jaunajām, kraupja izturīgajām ābeļu šķirnēm un aplūkoja demonstrējumu dārzkopja Valērija Romanova plašajā ābeļdārzā.

Dārzkopības institūta speciālisti Laila Ikase un Edgars Rubauskis klātesošos informēja par aktualitātēm ābeļu šķirņu izvēlē un deva praktiskus padomus ābeļu vainagu veidošanā, kā arī atbildēja uz Lauku dienas apmeklētāju jautājumiem. Ikviens ieguva kādu sev vērtīgu padomu, atziņu vai ideju, kas noderēs turpmākajā darbā vai arī ābeļu šķirņu izvēlē. Ar dažiem jautājumiem pēc padoma un iespaidiem vērsāties pie Dārzkopības institūta vadošās pētnieces LAILAS IKASES.

Kā raksturotu z/s "Ievulejas" un tur notikušo Lauku dienu?

-Lauku diena "Ievulejās" nu jau trešo gadu notika šķirņu un tehnoloģiju demonstrējumu projekta ietvaros. Šī ir saimniecība, kurā tiek audzētas un pārbaudītas daudzas jaunas šķirnes. Pasākums bija ļoti apmeklēts, kas liecina, ka cilvēkiem ir interese par jaunāko augļkopības nozarē.

Kāda raža šogad vērojama ābeļdārzos, vai ābolus skārušas slimības?

-Ābolu raža šogad visur ir laba, tikai vietām to skārusi krusa. Dārzos, kur netika apkarotas laputis, tās daļēji sabojājušas augļus.

Kādi šobrīd ir aktuālākie darbi ābeļdārzos, vai ir istais laiks veidot ābeļu vainagus?

-Ābeļēm šobrīd var izgaismot vainagus, izlauzot vai izgriežot dzinumus, kas noēno augļus. Tad āboli labāk krāsosies. Jāizlauž arī miltrasas un laputu bojātie dzinumi.

Kādas kraupja izturīgās ābeļu šķirnes ieteiktu audzēt piemājas dārzos mūsupusē?

-Vislabāk derēs jaunās Latvijas, labākās Baltkrievijas, Igaunijas un Krievijas šķirnes. Pašlaik lauksaimnieki vairāk stāda komercšķirnes 'Dace' (sāk ražot stādīšanas gadā, neļaujiet, negaidiet, ka augļi sāks birt no koka, jo tad tie kļūs miltaini), 'Gita' (ražīga; augļi lieli, sulīgi) un 'Monta' (ziemas šķirne; augļi ļoti glabājas; lai āboliem būtu normāls lielums, tie jāretina; kokam regulāri jāveido vainags). Piemājas dārzos stāda jauno Latvijas šķirni 'Lienīte' (augļi gardi, bet pasīki un neilgi glabājas), 'Ligita' (bagātīgi ražo; augļi izskatīgi, garšīgi, bet pasīki) u.c. Krievijas šķirnes ir ziemcietīgas, bet, tā kā mums ir īsākas vasaras, augļi bieži vien izaug skābi.

Kuras ābeļu šķirnes Jums pašai patīk labāk?

-Cilvēku gaumes atšķiras. Klasika, kas patīk visiem, ir 'Auksis'. Personīgi man šobrīd mīlules ir Latvijas šķirnes - 'Dace', 'Gita', 'Monta' un 'Laila'. Arī ziemas ābele 'Zarja Alatau', bet tā prasa augļu retināšanu. Visām ir skaisti un gardi augļi, laba ražība un laba vai pietiekama izturība pret slimībām.

Vai taisnība, ka ābeļu šķirne 'Paulis' ir izturīga pret visām slimībām? Kāda garša āboliem, vai ieteiktu šīs šķirnes ābeles stādīt piemājas dārzos?

-Tiešām universāli izturīga, kaut gan nezinām, kā tās izturētu bakteriālo iedegu, kas Latvijā ir karantīnas organisms. Augļu garša ir salda ar vieglu skābumiņu. Šķirne ieteicama tieši piemājas dārzos. Jāpiebilst gan, ka pagaidām stādus grūti dabūt.

Ar ko ieteiktu cīnīties pret kaitēkļiem, ja vēlas pēc iespējas mazāk lietot ķīmiskos preparātus?

-Īsti labu līdzekļu diemžēl nav. Atļauts ir augu izcelsmes preparāts "Nimazals"; lai būtu efekts, tas jālieto vairākas reizes sezonā. Dažiem kaitēkļiem pieejamas feromonu

Foto - A.Kirsanovs

Ābeļu šķirņu zinātāja. Dārzkopības institūta vadošā pētniece Laila Ikase daudz un plaši var stāstīt, šķiet, par jebkuru ābeļu šķirni, liekot uzsvāru uz augļiem un ābeles slimībuzturību. Lauku dienā Viļakas novadā viņa plašāk raksturoja kraupja izturīgās jaunās ābeļu šķirnes. "Kraupja izraisītājs – sēne – un saimniekaugs – ābele – ir nepārtrauktā mijiedarbībā. Ābele nepārtraukti aizsargājas pret kraupi, tai rodas jauni izturības gēni, tajā pašā laikā sēne, kurai gribas ēst, kļūst agresīvāka, un rodas jauni kaitīguma gēni – virulences gēni. Ābeles ar laiku sakrāj daudz slimībuzturības gēnu," skaidroja speciāliste. Kraupja izturīgajām šķirnēm uzbrūk arī citas slimības. Dārzkopjiem jāskatās, lai jaunās šķirnes ir ne tikai izturīgas pret kraupi, bet arī pret vēzi, puvēm, miltrasu un citām slimībām.

Foto - A.Kirsanovs

Pieredzes bagātais dārzkopis. Saulainajā dienā apmeklētājus "Ievuleju" saimnieks Valērijs Romanovs sagaidīja ar dezinfekcijas līdzekli, lai šajā laikā ikviens var justies droši un pasargāti. Ar viņa laipnu atļauju klātesošie varēja aplūkot jaunās ābelītes, vērot, kā tās sakoplojušas, dāvājot pirmos augļus – sātus un sulīgus ābolus. Speciālisti un citi dārzkopji ar interesi vēroja demonstrējumu dārzā, kā arī jautāja saimniekam pēc pieredzes un padoma.

lamatiņas, bet tad jāizliek daudzas, nevis dažas. Pārbaudīti tautas līdzekļi ir augu uzlējumi, kokakolas smidzināšana pret laputīm, alus vai kāds cits salds sarūdzis šķidrums kaitēkļu izķeršanai (izliek pudelēs vai traukos). Svarīgi bojātos dzinumus nogriezt un augļus nekavējoties savākt. Kompostā tos drīkst likt tikai tad, ja kārtīgi apber ar zemi.

Foto - A.Kirsanovs

Kokam vajag galotni! Speciālists Edgars Rubauskis aicināja klātesošos aplūkot "Ievuleju" ābeļdārzā, kā ziemojušas, apputeksnējušās ābeļu šķirnes, kā arī demonstrēja, kā rūpēties par augļu kokiem, veidot vainagu un cīnīties ar kaitēkļiem.

Kas būtu darāms ābeļdārzos rudens pusē, kad raža jau būs novākta?

-Ja dārzā izplatījies kraupis un puves, kritušās lapas un augļi jāsagrābj un jāizvāc. Ar visiem zariem nogriež kokos palikušos puvušos augļus. Nozāgē nolūzušos zarus; pārējo griešanu un zāgēšanu atliek uz pavasari! Jau ziemas sākumā balsina (kaļķo) koku stumbrus.

Kā vērtējat Lauku dienu "Ievulejās"?

ANITA KOKOREVIČA, Lauku attīstības speciāliste Viļakas novadā: -Lauku dienas "Ievulejās" apmeklēju katru reizi, patīk uzzināt noderīgu informāciju par aktualitātēm un darbiem augļu dārzā. Piemēram, sapratu, ka varu veidot vainagus ābeļēm visu gadu, nevis kā agrāk domāju – tikai pavasarī. Pašai dārzā ir vecas ābeles, ko regulāri jākopj. Un jo vairāk izgriežu zarus, jo āboli aug lielāki un veselīgāki. Zināšanas par koku vainagu veidošanu esmu ieguvusi tikai semināros un Lauku dienās, tāpēc – kā sanāk, tā griežu. Bet, skatoties pēc ražas, sanāk ļoti labi. Prieks, ka Viļakas novadā saimnieko tāds uzņēmīgs, atsaucīgs un darbīgs cilvēks kā Valērijs Romanovs. Viņš, saskaroties ar grūtībām, nenokar galvu, bet iet un dara to darbu, kas ir viņa sirdslieta. Kopā ar sievu viņi ir sava darba entuziasti, atrod arī laiku un iespēju iesaistīties programmā "Skolas auglis". Lai "Ievuleju" saimniekam izturība, veselība un darba spars arī turpmāk!

AIVARS POČS, z/s "Sīļusala" (Rēzeknes novads, Gaigalavas pagasts) īpašnieks: -Uz "Ievulejām" braucu regulāri, ar V.Romanovu esam kolēģi, viens otru apciemojam bieži. "Ievuleju" saimnieks ir īsts kolekcionārs, pie viņa var redzēt daudz ābeļu šķirņu, arī tādas, ko citur neredzēsi. Savā saimniecībā audzēju tradicionālās ābeļu šķirnes, kas piemērotas komercražošanai. Lauku dienās vienmēr ir interesanti, var paskatīties, kā strādā citi. Patīk, ka šai pusē ir liela interesentu atsauce, ne tā kā, piemēram, Kurzemē. Patīk, kā Dārzkopības institūta vadošais pētnieks Edgars Rubauskis stāsta par augļu koku kopšanu. Viņš, var teikt, šajā jomā ir galvenais speciālists Latvijā.

stāsts

Tūkstošiem gadu veca slēpe. Tirzas slēpju muzejā interesentiem ir iespēja iepazīt slēpošanas vēsturi no vissenākajiem laikiem līdz pat mūsdienām. Zināms, ka Latvijā cilvēki slēpes izgatavoja kopš neatminamiem laikiem. Senākā liecība par to ir apmēram 4500 līdz 4700 gadus vecas koka slēpes (attēlā), kas atrastas Sārmates apmetnē pie Užavas. Tirzas slēpju muzejā gan skatāma tikai liela slēpes fotogrāfija, bet oriģināls atrodas Latvijas Nacionālā vēstures muzeja krājumā. Savukārt viens no jaunākajiem muzeja kolekcijā esošajiem eksponātiem ir slēpju pāris, kuru savulaik izmantoja pazīstamā biatloniste Madara Līduma. Viņa dzimusi Gulbenē, piedalījās Turīnas un Vankūveras olimpiskajās spēlēs, karjeru noslēdza 2011.gadā.

Mierlaiku slēpošana

Nils Treijs. Muzeja izveidotājs stāsta, ka jēdzienu 'mierlaiki' parasti attiecina uz starpkaru periodu, kas cilvēkiem asociējas ar mierīgu un kaut kādā ziņā romantisku dzīvi. Arī Tirzas slēpju muzeja entuziasti radījuši paši savu konceptu, katru gadu slēpošanas entuziastiem piedāvājot piedalīties Mierlaiku slēpojumā. "Tas ir kopīgs aktīvās atpūtas pasākums, kurā cenšamies uzburt seno, leģendām apvīto slēpošanas romantikas laiku - pilnīgi brīvi izvēloties slēpošanas maršrutu, slēpojumā dodoties ar platām un izturīgām veco laiku koka slēpēm un nūjām, tērpušies senos apģērbos, baudot ziemas lauku ainavu skaistumu un klusumu, pa ceļam apskatot arī dažādus kultūras objektus. Tādējādi muzejā esošās slēpes nestāv arī dikā, bet mēs tās izmantojam joprojām, turpinot mūsu senču iesākto. Savukārt pēc slēpošanas muzeja namiņā uzliekam skanēt 1930.gadu Marisa Vētras (1901 - 1965) dziesmas, kurš dzimis Tirzas pagasta Dārtas pusmuižā. Tas bija laiks, kad slēpošanas tradīcijas Latvijā sasniedza savu kulmināciju. Attēlā N.Treijs redzams pilnā Mierlaiku slēpojuma ekipējumā.

Vēsturiski slēpju zābaki. Nils Treijs stāsta, ka Otrā pasaules kara laikā PSRS saņēma lielu materiālo atbalstu no ārzemēm – lielākoties no ASV. Arī attēlā redzamais zābaks ir ASV ražojums, ar kādiem 1943.gadā padomju karavīri, virzoties uz Berlīni, atslēpoja līdz Latvijas robežai. "Ziema gan vēl tā isti nebija sākusies un armijniekiem zābaki nebija ļoti vajadzīgi, tādēļ viņi tos Zilupē samainīja pret šņabi! Muzeja kolekcijā ir arī vairāki nacistiskās Vācijas armijas slēpju pāri, kas saglabājušies no Otrā pasaules kara Kurzemes katla," stāsta N.Treijs.

Žurnāls "Atpūta". Lielā slēpošanas popularitāte Latvijā 20.gadsimta 20.-30.gados atspoguļojās arī mūsu valstī izdotajos žurnālos un avīzēs. Piemēram, gandrīz katrā žurnāla "Atpūta" ziemas mēneša numurā tika publicēti raksti par slēpošanas tehniku, inventāru, pasākumiem, sporta sasniegumiem, slēpošanas sportu ārzemēs. Nereti žurnāla vāku rotāja arī slēpošanas tematikai veltīts attēls.

Tirzas slēpju muzeja kolekcija. Nils Treijs stāsta, ka līdz šim Latvijā ar slēpošanas mantojuma saglabāšanu epizodiski nodarbojās tikai pāris novadu muzeji, Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs un daži entuziasti. Unikāli eksponāti vēl joprojām tiek izmesti ārā vai izlietoti kā malka. Tas Tirzas slēpošanas entuziastus pamudināja kaut ko darīt vēsturisko slēpju labā, kā rezultātā tapa attēlā redzamā Tirzas slēpju muzeja kolekcija.

Brīvbrīdi sagatavoja A.Ločmelis, foto - no personīgā arhīva

CILVĒK ZIŅAS

Mazajā Viļakas estrādē turpina mirdzēt zvaigznes

Foto - S. Gugiņe

Pagājušās piektdienas pievakarē virzienā no Balviem uz Viļaku varēja vērot sen neredzētu automašīnu kolonnu – šajā dienā daudzu mūspuses cilvēku ceļi veda uz Viļaku, kur priecēt sava talanta cienītājus bija ieradies Latvijā un arī ārpus tās visiem ļoti zināmais dziedātājs Intars Busulis ar savu komandu. Par to, ka šis bija gaidīts notikums, liecināja Viļakas estrādes pārpildītās skatītāju rindas. Kā koncerta laikā noskaidroja mūziķis, viņa talanta cienītāji bija gan viļacēnieši, gan Balvu un blakusnovadu iedzīvotāji, kā arī atbraucēji no tālienes. Vakara gaitā mūziķis vairākkārt apliecināja, ka viņam piemīt ne vien muzikālais talants, bet arī lieliska humora izjūta: "Paceļ rokas, kas no Viļakas! Un no Balviem? O... tik daudz! Bet vai no Susāriņiem šeit kāds ir? Nē, ne no Susāriņiem, no Stompakiem šeit kāds ir?" Ar šiem jautājumiem un (ne)jauši izdomātajiem vietvārdiem Intars Busulis uzjautrināja publiku. Tāpat viņš aicināja nekautrēties un doties uz deju placi arī novada domes priekšsēdētāju Sergeju Maksimovu ar kundzi Žannu, pie reizes izmantojot iespēju no pajautājot publikai, vai viņiem ir labs novada vadītājs. Atbilde bija pārliecinoša: "Jā!" Teju divas stundas pagāja nemanot, un mūziķis ar savu orķestri jau steigza atvadīties no publikas, lai dotos tālāk savā koncerttūrē. Skatītāji viņiem veltīja skaļus aplausus un atzina, ka ir paties prieks, ka tepat, mazajā pierobežas pilsētā Viļakā, ir iespēja brīvā dabā klātienē baudīt profesionāļu sniegumu. Un tam pat nav vajadzīgs kultūras nams!

Iesvēta aprikojumu Bērzpili

Aktīvās atpūtas ainaviski tematiskajā parkā Bērzpils pagastā aizvadītajā nedēļā prāvests Oļģerts Misjūns iesvētīja uzstādīto aprikojumu. Svinīgajā mirklī piedalījās Balvu partnerības un būvnieku pārstāvji, kā arī vietējie iedzīvotāji, kuri vēlāk varēja mieloties ar gulašzupu, ko saimniecības pārzinis Māris Lazdiņš vārīja jaunajā ugunsкура katlā. "Zupa sanāca ļoti garšīga! Gribētu, lai aprikojums kalpo mums visiem ilgi, lai sabiedrība saudzīgi izturas pret košumkrūmiem un inventāru!" atzina pagasta pārvaldes vadītāja.

NEDĒĻAS CITĀTS

"Nauda vīrietim ir lāsts. Tāpēc līdzās jābūt sievietei, kura palīdz šo lāstu noņemt!"

(No publicētā sociālajos tīklos)

Redakcija atvairnojas visiem, kurus "Cilvēkziņas" aizvairnojušas vai aizvairinos

Jaunieši sev un Baltinavai

COVID dēļ gads sanācis patukšs

Ingrīda Zinkovska

Rītdien Baltinavā svinēs Mazā novada dienu, kas būtībā neatšķiras no novada svētkiem iepriekšējos gados, - būs sportiskas aktivitātes, tikšanās ar interesantiem cilvēkiem, tirdziņš un pašdarbības kolektīvu priekšnesumi. Pasākumā piedalīsies daudz jauniešu. "Jaunieši būs arī kopējā pasākumu programmā atsevišķu pasākumu organizatori," pavēstīja novada pašvaldības jauniešu lietu speciāliste SOLVITA LOGINA.

Kas ir tas, ko plānojat?

-Bez šaubām, jaunieši piedalīsies gan sporta pasākumos, gan amatierkolektīvu priekšnesumos. Apspriežoties ar kultūras pasākumu organizatori un Mazās novada dienas galveno organizatori Intu Krakopu, no jauniešu puses pasākuma apmeklētājiem piedāvājam veikt sejas apgleznošanu un hennas tetovējumus. Jaunieši to jau ir darījuši citos pasākumos, viņi to prot, tāpēc izņēmums nebūs arī šie svētki.

Kopš februāra oficiāli esat novada jaunatnes lietu speciāliste. Kādi bija šī gada plāni?

-Gadu sākām ļoti normāli. Iepļānotas bija nodarbības divas reizes nedēļā. Nācām kopā, skatījāmies filmas, spēlējām spēles, gatavojām ēst. Jaunieši laiku pavadīja brīvā gaisotnē. Taču uzņāca tas briesmonis Covid-19, kas liedza mums sanākt, jo jauniešiem atvēlētā telpa novada domes ēkā ir maza.

Sākumā vispār nevarējām tikties, bet tad, kad noteikumus mīkstināja, tāpat nedrīkstējām tikties šajā telpā, jo nevarējām ievērot distances prasību un visu pārējo. Tagad vairāk satiekamies ārā, kas ir atļauts, bet tas nenotiek tik bieži, kā būtu plānots un nepieciešams.

Kas ir šie jaunieši, kuri vēlas pavadīt laiku kopā?

-Tie ir jaunieši, kuri dzīvo tepat un mācās Baltinavas vidusskolā, jo tiekamies darbdienā vakaros. Nāk meitenes no jaunākajām klasēm, kuras ir pievienojušās vecāko klašu jauniešiem. Ja vajag, varu viņām uzticēt pienākumus, un viņas uzticēto paveiks.

Īpašais pārsteigums. Visiem jauniešiem, kas vēlējās, bija iespēja izbraukt ar laivu Svētūnes ezerā. Tas bija dienas īpašais pārsteigums.

Iepriekšējos gados Baltinavā notika vērienīga Jauniešu diena, kuras organizēšanā ieguldījāt daudz pūļu kā brīvprātīgā. Ar ko to aizvietoja šogad?

-Šogad Jauniešu dienas vietā organizējām veloorientēšanos. Jauniešu dienu nerīkojam to pašu pandēmijas radīto aizliegumu un ierobežojumu dēļ. Vēlāk it kā atļāva pulcēties lielākam skaitam cilvēku, bet bija jau par vēlu. Ar cilvēkiem, kas Jauniešu dienas pasākumā vadītu nodarbības, ir jārunā laikus, jo arī viņiem jāplāno savs laiks. Tādēļ nolēmām, ka varam sarīkot velozbraucieni brīvā dabā, vizināšanos ar laivu.

Pasākumā piedalījās ap diviem desmitiem jauniešu. Iespējams, apmeklētība būtu bijusi lielāka, ja nebūtu nācies mainīt pasākuma datumu. Sākumā velobrauciens bija paredzēts sestdien, bet sestdien solīja lietu. Negribas taču dzīt cilvēkus lietū! Turklāt maršruts bija plānots aptuveni 30 kilometru garumā. Sazinoties ar laika ziņu speciālistu Tomu Brici no

Latvijas Televīzijas pirmā kanāla, noskaidrojām, ka saulains laiks gaidāms svētdien. Tā arī bija! Svētdien saulīte ripoja pa zemes virsu.

Ar ko bija interesants šis brauciens?

-Veloorientēšanās sākās tepat, Baltinavā. Visiem brauciena dalībniekiem tika iedotas kartes un uzdevumi, kas jāveic brauciena laikā līdz Svētūnei. Brauciena laikā dalībniekiem komandās bija jāizbrauc konkrēts maršruts, orientējoties kartē, kā arī pa ceļam jāveic dažādi uzdevumi, tos dokumentējot. Bija gan jāuzrunā cilvēki, gan jānofilmē, gan jānofotografē atsevišķi objekti, īpašas vietas. Galapunktā noskaidrojām uzvarētājus, atpūtāmies, peldējāmies, piedalījāmies dažādās aktivitātēs. Īpašais pārsteigums visiem, kas vēlējās, bija iespēja izbraukt ar laivu. Esmu pateicīga ikvienam, kas iesaistījās un palīdzēja tapt šim pasākumam. Līdz šim gads sanācis tāds patukšs, taču ceru, ka viss vēl priekšā.

Mājup pārved pilnu medaļu komplektu

Jaunie svarcēlāji startē Ludzā un Lietuvā

Artūrs Ločmelis

Balvu Sporta skolas svarcēlāji ar panākumiem startējuši sacensībās Ludzā un Lietuvā, kur izcīnīja gan zelta, gan arī sudraba un bronzas medaļas.

Ludzā notika Latvijas čempionāts svarcēlšanā jauniešiem "U-15" un "U-17" vecuma grupās. Vecuma grupā "U-15" svara kategorijā līdz 35 kg RAIVO KEIŠS izcīnīja 1.vietu, DANIELS BŪDE svara kategorijā līdz 45 kg - 3.vietu, ANDIS ZELČS svara kategorijā līdz 61 kg - 6.vietu, JĀNIS MARKUSS ELSTS svara kategorijā līdz 67 kg - 2.vietu, RAIVO NĀGELS (arī svara kategorijā līdz 67 kg) - 4.vietu, ALEKSS BLONSKIS svara kategorijā līdz 89 kg -

1.vietu. Savukārt vecuma grupā "U-17" svara kategorijā līdz 73 kg HARALDS KOKOREVIČS izcīnīja 2.vietu, bet LAURIS LOGINS 96 kg svara kategorijā ieguva 2.vietu. Meiteņu konkurencē vecuma grupā "U-15" pēc Sinklera punktu tabulas SANDIJA KEIŠA svara kategorijā līdz 45 kg uzstādīja astoņus Latvijas jauniešu rekordus (raušanā - 46 kg, grūšanā - 58 kg).

Balvu Sporta skolas jaunie svarcēlāji startēja arī Telšu pilsētas atklātajā čempionātā svarcēlšanā Lietuvā. SANDIJA KEIŠA vecuma grupā "U-15" izcīnīja 1.vietu. Zelta medaļas vērtu 1.vietu vecuma grupā "U-17" ieguva arī LAURIS LOGINS. Sacensības notika pēc Sinklera punktu tabulas. Savukārt dāmu konkurencē SANDIJA KEIŠA uzrādīja absolūti labāko rezultātu starp visām vecuma grupu - "U-15", "U-17", "U-20" - sievietēm.

Īsumā

Skolotāji papildina zināšanas

Irēna Tušinska

Šī gada 11. un 12.augustā Balvu Valsts ģimnāzijā notika kursi trīs novadu - Balvu, Rugāju un Baltinavas - pedagogiem. Pirmajā dienā skolotāji pilnveidoja zināšanas par diferenciāciju, individualizāciju un personalizāciju mācību procesā, savukārt otrajā dienā apguva profesionālās kompetences pilnveides programmu "Noderīga personalizēta atgriezeniskā saite skolēnu individuālo kompetenču attīstībai un mācību snieguma uzlabošanai". Kursus vadīja mūžizglītības un kultūras institūta "Vītae" lektore, Mārupes Valsts ģimnāzijas direktora vietniece Anžela Sokolova.

Pirmajā kursu dienā skolotāji ieguva dziļāku izpratni par diferenciāciju un individualizāciju mācību procesā, kā arī par pašvaldības prasmju attīstīšanu skolēniem. Lektore uzsvēra audzināšanas nozīmi, apgūstot mācību priekšmetus, kā arī dalījās pieredzē, kā veidot skolēnu motivāciju.

Otrajā kursu dienā tika sekmēta pedagogu izpratne par pārmaiņu ieviešanas nepieciešamību vērtēšanas procesā, par formatīvās vērtēšanas un atgriezeniskās saites lomu skolēnu snieguma uzlabošanā. Nodarbībās lektore dalījās ar dažādiem atgriezeniskās saites un formatīvās vērtēšanas paņēmieniem, kurus skolotāji turpmāk varēs izmantot savā darbā.

Skolotāji kursu nobeigumā atzina, ka šajās divās dienās ieguva vērtīgas zināšanas darbam ar jaunajām kompetencēm.

Policisti būs pretimnākoši

Saņem jaunā dizaina formas tērpus

Kopš 1.augusta visā Latvijā Valsts policijas amatpersonas no patruļpolicijas, satiksmes drošības kontroles un konvoja struktūrvienībām, kas ikdienā nodrošina sabiedrisko kārtību un drošību, būs redzamas jaunā dizaina formas tērpos. Tā kā pilnīgu formas tērpu nomaiņu paredzēts veikt līdz 2024.gada 1.jūlijam, pagaidām kārtībasargi būs sastopami gan jaunā, gan vecā dizaina formās. Šobrīd arī trīs VP Latgales reģiona Balvu iecirkņa Satiksmes uzraudzības rotas policisti savus darba pienākumus veic jaunajā vizuālajā izskatā.

Pēc vairāk nekā 20 gadiem līdz šim ierastās tumšzilās policijas formas pakāpeniski nomainīs ar jauna, atšķirīga dizaina apģērbu. Iepriekš policijas formu jaunos dizaina paraugus prezentēja Valsts policijas 100 gadu jubilejas pasākumā 2018.gada 5.decembrī. Tāpat Valsts policijas jaunā dizaina formas tērps ir apstiprināts Latvijas Republikas Ministru kabineta 2019.gada 1.oktobra noteikumos Nr. 464 "Noteikumi par Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar specialajām dienesta pakāpēm formas tērpa un atšķirības zīmju aprakstu". Šie noteikumi paredz Valsts policijas vecā parauga formas tērpu nomainīt pret jauno līdz 2024. gada 1.jūlijam. Tas nozīmē, ka, līdz būs pabeigta pilnīga formas tērpu nomaiņa, ikdienā redzēsim policistus gan jaunajā, gan vecajā formas apģērbā.

Piemērots Latvijas klimatam

Jaunie formas tērpi ir mūsdienīgi, kvalitatīvi un vizuāli atšķirīgi, bet vienlaikus arī funkcionāli. To izstrādātāji uzskata, - tā kā policijas vizuālā identitāte pat neapzinātā līmenī ietekmē drošības sajūtu, ir būtiski, lai kārtībasargu jaunie formas tērpi izceļas ar spilgtām krāsām un spožiem atstarojošajiem elementiem. Tajā pašā laikā, gluži tāpat kā jaunā policijas transporta trafarejuma izstrādē, bija jādomā par to sasaisti ar patriotiskām vērtībām un tradīcijām.

Būtiski uzsvērt, ka jaunais apģērbs ir arī funkcionāls – ērts un atbilstošs dienesta uzdevumu pildīšanai Latvijai raksturīgajos klimatiskajos apstākļos, tostarp ilgstošam darbam lietū.

Policijas ikdienas formas tērpu komplektu dizains izstrādāts pēc daudzslāņu principa, savstarpēji papildinot komponentu materiālus un tehnoloģijas, kas paaugstina funkcionalitāti un formas tērpa ilgtspēju. Jaunās formas komponentos lietoti augstas redzamības krāsu materiāli, kas padara efektīvāku policijas funkciju izpildi. Formas krāsu salikums izstrādāts, ņemot vērā funkcionālās un estētiskās normas, kā arī radot vizuālu saderību ar policijas

Saskaņoti. Krāsu izvēle jaunajos tērpos saskaņota ar policijas auto trafarejumu.

Atstarojošā veste. Šis formas tērpa elements ne tikai labi saskatāms tumsā, bet ir ērts dažādu ekipējuma priekšmetu izvietošanai, jo tam ir daudz dažādu nodalījumu.

Piemēroti Latvijas klimatam. Lietainam laikam paredzētie formas tērpi ir ērti un ūdens necaurlaidīgi, ļaujot ilgstoši strādāt mitros laikapstākļos.

auto jauno trafarejumu.

Vienā pilnā komplektā iekļauts termoveļas komplekts, polo krekls ar īsām un garām piedurknēm, vieglā un blīvā auduma bikses, virsjaka, lietussaka un lietussakas, ziemas jaka, trīs veidu cepures, šalle, cimds, modūlarā uzkabes veste ar jostu un ekipējuma kabatām un bikšu josta.

Prioritāte apgādei ar jaunajiem formas tērpiem bija tām Valsts policijas struktūrvienībām, kuru dienesta pienākumi saistīti ar sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanu, ikdienā esot sabiedrības redzamībā. Līdz ar to kopš 1.augusta, kopumā 978 amatpersonas no patruļpolicijas, satiksmes drošības kontroles un konvoja struktūrvienībām visā Latvijā savus pienākumus dodas pildīt jaunajos formas tērpos.

Neapmierina formas cepures dizains

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirkņa Satiksmes uzraudzības rotas vecākais inspektors, kapteinis Jānis Kokorevičs atklāj, ka jauno

formas tērpu vasaras variantu saņēmuši trīs Balvu iecirkņa Satiksmes uzraudzības rotas policisti. Savukārt trīs vasaras formas tērpu komplekti vēl gaidāmi. "Ir jau saņemts rīkojums par to saņemšanu, bet vēl nezinām, kad tas notiks," paskaidroja J.Kokorevičs.

Pagaidām Balvu iecirkņa SU rotas inspektori, pildot darba pienākumus, izmanto polokrekļus ar īsām vai garām piedurknēm, auduma bikses, virsjakas un modūlarās uzkabes vestes ar jostu un ekipējuma kabatām. Viņi saņēmuši arī cimds, šalles un trīs veidu cepures – adītu, laviņveida un naģeni.

J.Kokorevičs uzskata, ka jaunās formas ir ērtākas un glītākas par iepriekšējām. To gan nevarot teikt par cepurēm: "No iedzīvotājiem arī esam saņēmuši atsauksmes, ka jaunais formas tērps patīk, tikai nepatīk naģene. Manuprāt, tā varētu būt mazliet augstāka. Pārējais formas tērps ir labs un ērts."

Jāpiebilst, ka amatpersonām šobrīd izsniegts jaunā dizaina formas tērpa papildinātais komplekts vasaras sezonai, bet notiek gatavošanās darbi, lai drīzumā izsniegtu arī pilno komplektu.

Informē zemessardze

Viļakas robežsargi uzvar šaušanas sacensībās

Pirms nedēļas Gulbenes novada Galgauskas poligonā notika ikgadējās šaušanas sacensības "Mežbrāļu kauss", ko organizē Zemessardzes 25. kājnieku bataljons. Šogad piedalījās piecas komandas: Zemessardzes 31. kājnieku bataljons, Kājnieku skola, Valsts robežsardzes Viļakas pārvalde, Valsts policijas Madonas nodaļa un Zemessardzes 25. kājnieku bataljons. Komandas bija nopietni gatavojušās sacensībām, to apliecināja ļoti blīvie rezultāti. Komandu vērtējumā 1.vieta - Valsts robežsardzes Viļakas pārvaldes komandai, 2.vieta - Zemessardzes 25.kājnieku bataljona komandai, 3.vieta - Nacionālo bruņoto spēku Kājnieku skolas komandai.

Informē Valsts policija

No 10.līdz 16.augustam VP LRP Balvu iecirknī reģistrēti četri ceļu satiksmes negadījumi bez cietušajiem un bojāgājušajiem. Četras reizes policisti izbrauca uz ģimenes vai sadzīves rakstura konfliktiem. Reģistrēta viena zādzība un viens nelikumīgu akcīzes preču aprītes gadījums. Par atrašanos alkohola reibumā sabiedriskā vietā sodītas piecas personas.

Brauc ar mopēdu bez tiesībām

10.augustā Balvos 2006.gadā dzimis jauniešs vadīja mopēdu "Aprilia" bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām.

Atrod nesprāgušus lādiņus

11. augustā Viļakas novada Susāju pagastā atrasti divi no kara laika saglabājušies lādiņi. Par atradumu ziņots sapieriem. Krimināllietas uzsākšana atteikta.

Apgāžas smagais auto

12.augustā Balvu novada Balvu pagastā automašīnai "Volvo FH" ar piekabi "Carnehl SHKS/HH" pārplīsa riepa. 1976.gadā dzimušais autovadītājs netika galā ar automašīnas vadību, kā rezultātā tā nobrauca no ceļa braucamās daļas un apgāzās. Autovadītājs nav cietis. Atteikts uzsākt administratīvā pārkāpuma procesu.

Bēg no policijas

10. augustā Balvu novadā 1999.gadā dzimis vīrietis, vadot transportlīdzekli "VW Golf", nepakļāvās policijas darbinieka likumīgajai prasībai apturēt transportlīdzekli un uzsāka bēgšanu.

Informē robežsardze

Pierobežā nepieciešama caurlaide

Pieaugot valsts robežas, pierobežas joslas un pierobežas režīma pārkāpumu skaitam uz ārējām robežām, Valsts robežsardze atgādina, - lai uzturētos pierobežas joslā, personām no 15 gadu vecuma ir nepieciešama robežsardzes izsniegta speciālā caurlaide.

Šogad konstatēti jau 464 valsts robežas, pierobežas joslas un pierobežas režīma pārkāpēji, tostarp 233 personas bez speciālām caurlaidēm, savukārt pērn visa gada garumā konstatēti 426 valsts robežas, pierobežas joslas un pierobežas režīma pārkāpēji, tostarp 176 personas bez speciālām caurlaidēm.

Atgādinām, ka atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem gar ārējo Latvijas Republikas sauszemes robežu ir noteikta ne vairāk kā divus kilometrus plata pierobežas josla. Lai uzturētos pierobežas joslā gar Latvijas Republikas - Krievijas Federācijas valsts robežu un Latvijas Republikas - Baltkrievijas Republikas valsts robežu, personām no 15 gadu vecuma ir nepieciešama Valsts robežsardzes izsniegta speciālā caurlaide.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Tic mūzikas spēkam

* Sākums 1.lpp.

Pēc koncerta Marija un Biruta atgriezās Francijā. B.Zujāne neslēpa, ka jūtas apbēdināta par to, ka nevar palikt uz kamerģimnāzijas festivālu Balvos: "Šajā festivālā dziedās arī Marijas pirmā skolotāja Silga Tīrums. Viņa meitai deva ceļamaizi mūzikā. Balvos ir fantastiska kamerģimnāzijas zāle, tāpēc nesēdēt mājās – baudiet mūzikas svētkus! Vecākiem atgādinu, ka bērniem nav noteikti jāklūst par izciliem mūziķiem. Tomēr tas, ka mūzika attīsta, ar savas meitas piemēru varu pierādīt."

Marijas māmiņai piekrit Balvu Mūzikas skolas direktors Egons Salmanis. Viņš priecājas, ka pasaulē ļaudis prot novērtēt mūziku kā fenomenu, kā vienu no visveiksmīgākajiem instrumentiem bērnu audzināšanā: "Mūzika veic brīnumus arī ar bērniem ar īpašām vajadzībām. Tādi paši brīnumi jeb pozitīvas pārvērtības ikvienā mazajā cilvēkā notiek tad, kad viņš ikdienā nodarbojas ar mūziku, ar mūzikas instrumentu spēli un dziedāšanu. Runājot par Balvu kamerģimnāzijas festivālu, tad jāpateicas Dievam, ka tas netraucēti var notikt, kā ierasti, augusta beigās mūzikas koncertzālē. Kaut arī šajā priekšvēlēšanu laikā klausītājiem ir netipiski plašs koncertu piedāvājums, tomēr ļoti ceru, ka novada ļaudis un pilsētas viesi novērtēs to, ka viņiem ir iespēja klausīties Balvos kvalitatīvus kamerģimnāzijas koncertus izcilu mākslinieku sniegtā. Ceru, ka būs klausītājiem piepildīta zāle, ka labi skanēs un visi gūs patiesu baudījumu. Sirsnīgs paldies Ilgai Oplucānei par ieguldīto darbu festivāla rīkošanā un novada pašvaldībai par atbalstu."

Foto - E. Gabranovs

Kas uztraucās vairāk? Marijas mamma Biruta Zujāne (foto - no kreisās) pieteica meitas izpildītās dziesmas, kā arī pastāstīja dažādus interesantus faktus. Kad viņa piebilda, ka skatuve ir Marijas sapnis, māmiņas acis iemirdzējās prieka asaras.

Notikums

Bīskapa Pateicības dievkalpojums

Šogad 14.augusts Viļakā īpašs bija ne tikai katoļiem, kuri svinēja Sv.Meinarda svētkus, bet arī luterāņiem, jo Viļakas evaņģēliski luteriskajā baznīcā Daugavpils bīskaps Einārs Alpe noturēja 30 gadu kalpošanai veltītu Pateicības dievkalpojumu.

Bīskaps Einārs Alpe no 1990. līdz 2007.gadam kalpoja Balvu, Tilžas, Viļakas un Kārsavas ev.lut. draudzēs. Tāpēc bīskapam īpaši tuvas ir šīs draudzes, jo tās bija pirmās, kur viņš sāka kalpot kā draudžu mācītājs. Bīskaps Einārs Alpe bija nodomājis, - jā, šogad paliek 30 gadi, kā kalpoju Dievam un cilvēkiem, bet nebija domājis, to atzīmēt. Taču, pavisam nejauši tiekoties ar Viļakas novada domes priekšsēdētāju Sergeju Maksimovu, lasot avenes un aprunājoties par dzīvi, atsaucās S.Maksimova pamudinājumam. Ir skaisti patīkamas dzīves jubilejas svinēt kopā ar bīskapam tuviem un mīļiem cilvēkiem, dzīvesbiedri Ivetu Alpi, kura visus šos gadus ir bijusi viņa stiprais atbalsts un neredzamais padomdevējs, mīļo znotu Mārtiņu Vaickovski, kurš turpina kalpot tajās draudzēs, kurās ir kalpojis Einārs Alpe, meitu Dagniju, kura lieliski spēlēja Viļakas luterāņu baznīcā ērģeles, mazbērniem, Viļakas draudzes locekļiem, mīļiem un jaukiem Balvu, Tilžas, Gulbenes un Kārsavas draudžu cilvēkiem.

Mīlestības un pateicības piepildīts bīskaps Einārs Alpe teica: "Mīļš paldies Viļakas draudzei par skaisto noformējumu baznīcā, ienākot te ir tik liela un priecīga svētība sajūta. Arhibīskaps mani pirms 30 gadiem nosūtīja kalpot uz Balviem un teica, ka būs jāapkalpo arī Viļaka. Vēl arhibīskaps teica, ka vajadzēs apkalpot arī Liepnu, bet tā kā mans brālis tolaik kalpoja Alūksnē, tad pēc vienas sarunas sapratām, ka loģiskāk ir Alūksnei apkalpot Liepnu, bet man Tilžu. Viļakas draudze pārsteidza ar neviltotu sirsnību, patiesu vienkāršību, bija ļoti patīkami kalpot Viļakā. Atceros, kā Viļakas draudzē uzņēmām arhibīskapu Jāni Vanagu, un visvairāk arhibīskapu Viļakā uzrunāja dzīvā mūzika. Katrs mirklis ir maza daļiņa no mūsu dzīves, no mums atvēlēta laika. Dievs vēlas piepildīt katru mūsu mazo mirkli, katru mūsu dienu. Kādi ir bijuši Jūsu spilgtākie šīs vasaras mirkļi? Īstā realitāte ir tad, kad mēs nostājamies Dieva priekšā. Kad ejam un sekojam Dievam ik dienu. Šis dienas notikums ir saaicinājis kopā cilvēkus no dažādām luterāņu draudzēm, arī brāļus un māsas no katoļu un pareizticīgo draudzēm. Kaut arī mēs apzināties, ka šis dievkalpojums ir tikai viens dzīves mirklis. Mēs nākam uz baznīcu, lai lūgtu Dievu, slavētu Dievu un pateiktos Dievam. Es nāku kalpot ar atvērtu sirdi. Esmu priecīgs par ik vienu cilvēku, kas kalpo Dievam no sirds, kas kalpo draudzē no sirds ar prieku. Ir tik liels prieks redzēt katru no Jums šodien šeit, redzēt Jūsu dedzīgās sirdis, redzēt, kā mazās meitenes ir izaugušas lielas. Redzēt un sajūst Jūsu vienotību un saliedētību. Būsim lūgšanā kā muitnieks, kurš, sīzdams pie krūtīm, saka, - Dievs, esi man, grēciniekam, žēlīgs (Lk 18, 13). Lai arī cik veci vai jauni mēs būtu, svarīgi atcerēties vienmēr lūgt Dievam - esi man, grēciniekam, žēlīgs. Dzīvē no mazām lietām veidojas lielas lietas. Kaut mēs apzinātos to, cik daudz mēs zinām

viens par otru, cik labi mēs pazīstam paši sevi. Cik daudz vēl mūsos ir nezinātā un neapjaustā. Muitnieks aizgāja mājās attaisnots, kaut arī mēs būtu attaisnoti šīs vasaras noslēgumā, šī gada noslēgumā, šīs dzīves noslēgumā. Lai Dieva žēlastība bagātīgi list pār Jums uz šīs zemes un mūsu kopīgā dzīvē mūžībā."

Sirsnīgi bīskapu Eināru Alpi sveica un pateicās par kalpošanu Viļakas, Balvu, Tilžas un Kārsavas luterāņu draudzes. "Paldies mūsu vienam no Viļakas Valsts ģimnāzijas sargeņģeļiem, paldies par garīgo stiprinājumu, ko esat mums sniedzis," sacīja Viļakas Valsts ģimnāzijas direktore Sarmīte Šaicāne. Kopā dievkalpojumā lūdzās un sveica Gulbenes mācītājs Ilgvars Matīss, norādot, ka 30 gadi ir nozīmīga kalpošanas jubileja. Viļakas draudzes pareizticīgo priesteris, tēvs Aleksandrs pateicās par savstarpējo dialogu un sadarbību starp konfesijām. Lielu paldies par konstruktīvu un draudzīgu sadarbību, lietišķajiem padomiem izteica Viļakas katoļu draudzes prāvests Guntars Skutels.

"Paldies par Jūsu kalpojumu Viļakā. Paldies, ka joprojām pat attālināti kalpojat Viļakai. Pateicamies par kvalitatīvajiem padomiem, atbalstu un vērtīgo pieredzi Lūgšanu brokastu organizēšanā," pateicās Sergejs un Žanna Maksimovi. Lai saņemtais ticības dedzības apliecinājums un siltie pateicības vārdi dod stiprinājumu bīskapam Eināram Alpe kalpot vēl daudzus mirkļus Dievam un cilvēkiem. "Reiz Kristus nāks, un visi Viņu redzēs, Tad apklusīs, kas Viņu nievāja. Ne nāve vairs, bet jauna zeme, debess būs alga tiem, kas Viņu meklēja. Sirdsskaidrie Tavu vaigu skatīsies, Cik esi liels, mans Kungs un Dievs." (ev.lut. baznīcas dz.gr.155)

VINETA ZELTKALNE

